

सूचना :- प्रथम - तृतीय - चतुर्थी - पञ्चम प्रश्नाः संस्कृत भाषायामेव समाधेयाः।

Q.No.1, 3, 4, 5 should be answered in Sanskrit only.

प्रथमो भागः (25 Marks)

I. द्वौ श्लोकौ पूर्णतया लिखत।

2 × 2½ = 05

1. यातयामं तामसप्रियम् ॥
2. आयुः - - - - सात्विक प्रियाः ॥
3. देवद्विज - - - - तप उच्यते ॥
4. दातव्यमिति स्मृतम् ॥

II. द्वयोः श्लोकयोः भावं लिखत।

2 × 2½ = 05

1. यातयामं गतरसं पूति पर्युषितं च यत्।
उच्छिष्टमपि चामेध्यं भोजनं तामसप्रियम् ॥
2. अनुद्वेगकरं वाक्यं सत्यं प्रियहितं च यत्।
स्वाध्यायाभ्यासनं चैव वाङ्मयं तप उच्यते॥
3. मनः प्रसादसौम्यत्वं मौनमात्मविनिग्रहः।
भावसंशुद्धिरित्येतत् तपो मानसमुच्यते ॥
4. कट्वाग्नौ लवणात्युष्णं तीक्ष्णरुक्षविदाहिनः ।
आहारा राजसस्येष्टा दुःखशोकामयप्रदाः ॥

III. पञ्चानां लघुसमाधानानि लिखत।

5 × 1 = 5

1. पाण्डवाः कीदृशाः ?
2. माता कीदृशी ?
3. मध्यमव्यायोगे मध्यमौ कौ ?
4. द्विजसत्तमः किमर्थं मोचनीयः ?
5. श्रुतिवचनं किम् ?
6. गान्धिमहाशयस्य संकल्पबलं किम् ?
7. सङ्कल्पबलमिति लघुरूपकं केन विरचितम् ?
8. मांसभक्षणे किं मलिनं भवति ?

IV. पञ्चानां लघुसमाधानानि लिखत।

5 × 1 = 5

1. धर्ममूलं किम् ?
2. काभ्यां न प्रमदितव्यम् ?
3. "उपनिषद्" इति शब्दस्य अर्थः कः ?
4. प्रधानाः उपनिषदः कति ?
5. त्रिविधा श्रद्धा का ?
6. किं असत् उच्यते ?
7. किं शरीरं तपः ?
8. वाङ्मयतपः किम् ?

K. Vijayalakshmi

CHAIRMAN

BOS- Sanskrit

Dr. K. VIJAYALAKSHMI

M.A.; Ph.D.

Assistant Professor

Dept. of Telugu,

Govt. College For Men (A), KADAPA, A.P.

4. चत्वारो विविध विभक्ति रूपाणि लिखत।

5 × 1 = 5

1. जलपुष्प (द्वितीया)
2. वायु (चतुर्थी)
3. भगवत् (तृतीया)
4. भवत् (पञ्चमी)
5. पचत् (सप्तमी)
6. राजन् (षष्ठी)
7. विद्वस् (प्रथमा)
8. मनस् (पञ्चमी)

द्वितीयो भागः (50 Marks)

VI. a. घटोत्कचस्य स्वभावं विशदयत। (अथवा)

1 × 8 = 8

b. भीमस्य शीलं वर्णयत।

VII. a. सङ्कल्पबलरूपकस्य कथासारं लिखत। (अथवा)

1 × 8 = 8

b. गान्धिमहाशयस्य सङ्कल्पबलं विशदयत।

VIII. a. गुरुःशिष्यान् किं अनुशास्ति? (अथवा)

1 × 8 = 8

b. श्रद्धात्रयविभागयोगस्य सारांशं लिखत।

IX. चतुर्णां सप्तसन्दर्भवाक्यानि लिखत।

4 × 2½ = 10

1. द्विजोत्तमाः पूज्यतमाः पृथिव्याम्।
2. वनं निवासाभिमतं मनस्विनाम्।
3. पतिमात्र धर्मिणी पतिव्रतेतिनाम्।
4. ज्येष्ठः श्रेष्ठः कुले लोके पितृणां च सुसंप्रियः।
5. मातृदेवो भव।
6. द द द - दाम्यत, दत्त दयध्वमिति।
7. स्वाध्यायान्माप्रमदः।
8. एष आदेशः, एष उपदेशः एतदनुशासनम्।

X. द्वयोः अलङ्कारयोः लक्ष्यलक्षण समन्वयं कुरुत।

2 × 4 = 8

1) अनन्वयः

2) दीपकम्

3) उपमा

4) दृष्टान्तः

XI. द्वयोः लघुविवरणं कुरुत।

2 × 4 = 8

1) माघः

2) भारविः

3) कौटिल्यः

4) भरतमुनिः

Dr. K. VIJAYALAKSHMI

M.A.; Ph.D.
Assistant Professor
Dept. of Telugu,
Govt. College For Men (A), KADAPA, A.P.